TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, LAURI MOILANEN,
ADOLPH SALMI, A. B. MÄKELÄ,
SULO SYVANEN.

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset $1.00 kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 50c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$5.50 6 kuukautta..$3.00
3 kuukautta... $1.60 1 kuukausi... .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$8.00 6 kuukautta..$4.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$5.50 Six months.....$3.00
Three months..$1.60 One month..... .60

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Se muuttaa asian

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 18, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Lukijoillemme on ainakin joshain määrässä tunnettua muuan californialainen suurristäjien julkaisu "Sunset"-aikakauslehti, jota kai kustantaa Southern Pacific rautatieyhtiö. Mainitulla julkaisulla on toimittajana muuan saksalainen herrasmies, jonka toiminta täkäläisten työväen unioiden hajottamisessa on sangen kuuluisaa. Joitakin aikoja sitte lehdessä alettiin erikoisesti parjata laivanrakennustyöväestöä, selittämällä sen tahallaan jarruttavan sotateollisuutta, "laiskottelemalla" työpaikoilla.

Nyt kuitenkin on käynyt selville — ja porvarillisen sanomalehdistönkin täytyy sen myöntää — että laivanrakennustyöväestön saavutukset ovat kerrassaan suuremmoiset ja että "Sunset" oli kyhännyt syytökset, tarkotuksella saada aikaan erimielisyyksiä ja rettelöitä, joita hyväkseen käyttäen työnteettäjät pääsisivät särkemään unioita.

Olisipa joku työväen lehti sillä tavalla koetanut saada aikaan rettelöitä työnteettäjien ja työläisten, riistäjien ja orjien välillä, niin olisivat postioikeudet jo aikoja sitte menneet. Mutta tässä on kysymyksessä varakkaan riistäjäsakin lehti, jonka toimittajana kyllä saa olla vihollismaan alamainen. Californian työväenlehdet, "The Tri-City Labor Review" ja "The World" ovat jo pitemmän aikaa paljastelleet "Sunset'in" toimittajan toimintaa, ja samoin ovat siitä huomautelleet Seattlen työväenlehdet, "Union Record" ja "Call" aikoinaan, mutta mihinkään toimenpiteisiin ei ole ryhdytty, eikä kai ryhdyttänekään.

Californian kapitalistit tietävät vallan hyvin, mikä on heidän etujensa mukaista, mikä ei ja se muuttaa asian.

Kokonaan toisaalle siinä on pyrittävä

Porvarillisen opetuksen ja koululaitoksen yleisenä tunnuslauseena on "vahvistaa nuorisoa taisteluun elämää vastaan." Eikä siinä sellaisenaan olisi niinkään paljoa muistuttamista, jos menettely olisi ollenkaan johdonmukaista. Mutta sitä se ei ole, eikä voikaan olla, sillä luokkalaitoksen palvelijana ollen on opetuslaitoksen jätettävä hämäräksi koko elämän perusteet, sensijaan että nouseva nuoriso opetettaisi tuntemaan mitä elämä on, ja sitte sille neuvottaisi sen edellyttämät taistelutavat. Eihän elämä ole enää taistelua toimeentulosta **luontoa** vastaan, **vaan määrätyissä yhteiskunnallisissa suhteissa** elävien ihmisten **keskinäistä** taistelua. Taistelu luontoa vastaan olisi jo voitettu ja ihmiskunta voisi elää verrattain vähillä ponnistuksilla, elleivät vallitsevat yhteiskunnalliset suhteet tekisi ihmisten keskinäistä taistelua niin tuhoisaksi ja hirvittäväksi työväenluokalle.

Ihmiskunnan taistelusta luontoa vastan ei nykyisin enää kannata suuresti puhua, vaan luokkataistelusta joka vallitsee aikamme yhteiskunnassa. Ja jotta jokainen työläinen voisi varustautua elämänsä aikana tehokkaasti käymään tätä taistelua, olisi hänen saatava siihen tarpeellinen alkeisopetus jo kouluissa.

Mutta, kuten sanottu, luokkalaitoksen palvelijana ei koululaitos voi sallia ilmaista edes luokkasuhteitten olemassaoloa, vaan täytyy sen kaikin tavoin koettaa himmentää niitäkin käsitteitä, joita lapsessa mahdollisesti näistä suhteista on kotikasvatuksen vaikutuksesta olemassa.

Kuinka voisimme siis toivoa, että kouluissa, joissa ei opeteta tuntemaan elämää, s. o. aikamme yhteiskunnallisia suhteita, voitaisi opettaa taisteluun olemassaolon puolesta! Kun olemassaolon taistelujen historia on siinä määrässä vääristelty, tehty kokonaan harhakuvaksi todellisuudesta, kuin yleinen historia on, niin on narrimaista puhua elämäntaistelun helpottamisesta nykyisin annettavan opetuksen avulla.

Työväestön tehtävänä on muutoksen aikaansaaminen tässäkin suhteessa. Sen tulee luoda opetusjärjestelmä kokonaan uudelleen, asettaa niiden yksityisten tilalle, jotka nyt esiintyvät historiallisten tapahtumien pohjana, todelliset yhteiskunnalliset suhteet, joiden perusteella ainoastaan elämää voidaan tuntea ja jolle tuntemukselle vasta voi perustua sellaisen opetuksen antaminen, joka todella helpottaa työväestöäkin olemassaolonsa taistelussa.

Toinenkin raskauttava asianhaara

Erään todistajan, jota käytettiin i. w. w.-läisiä vastaan nykyisin käynnissä olevassa jutussa Chicagossa, ilmotetaan todistaneen "erittäin raskauttavasti syytettyjä vastaan". Hänen todistuksensa mukaan eivät i. w. w.-läiset koskaan käyttäneet kylpyammetta tukkikämpillä!

Kieltämättä sisältyy juttuun raskauttava asianhaara, mutta ei oikeastaan niihin työläisiin, joista tässä jutussa koetetaan syntipukkeja tehdä. Ottamatta nyt ollenkaan lukuun I. W. W.-liittoa o m aisuudenhävittämisoppeineen — joita sivumennen sanoen, kapitalistit kaipaavat ehdottomasti, voidakseen tehokkaasti taistella työläisten järjestymistä vastaan — tarkastamme tätä juttua tämän kylpyammeen esiintuomisa suhteissa.

Lienee totta, että "i. w. w.-läiset" eivät, yleisesti ainakaan, käytä tukkikämpillä kylpyammetta; — joitakin poikkeuksia saattaa olla, mutta ne ovat niin perin harvoja, että niistä tuskin kukaan tietää. Mutta etsiessämme syytä sellaiseen haluttomuuteen — sillä haluttomuudesta sen selitettiin johtuvan, olemme vaarassa tulla siihen, johtopäätökseen, että "i. w. w.-läisyys" ei ollut niin suurena tekijänä kylpyammeen vieromiseen, kuin kylpyammeen olemattomuus "i. w. w.-läisyyteen".

Ja tässä se toinen raskauttava asianhaara onkin. Kieltämätön tosiasia näet on, että lännen metsäkämpillä on kylpyamme — mikäli työläisten olot ovat kysymyksessä, melkein yhtä harvinainen otus, kuin hampaat kanalla. **Niitä ei ole, ja siksi niitä ei käytetä.**

Jos jokaisella kämpällä olisi jokaisen miehen käytettävänä kylpyamme ja jos muutkin olot olisivat sen mukaisia, niin totta on, että "i. w. w.-läisyys" s. o. työläisten tyytymättömyys, ei olisi niin valtava kuin se nykyisin on.

Kun olot käyvät niin sietämättömiksi kuin ne ovat lännen metsäkämpillä olleet ja unionistinen liike yleensä suhtautuu niihin ihan melkein välinpitämättömästi, niin ei ole ollenkaan kumma, jos työväestö joutuu i. w. w.-läisyyden valtaan. Ei se ole työläisten halu hävittää omaisuutta ja kostaa porvareille henkilökohtaisesti, joka heitä pakottaa i. w. w.-läisyyteen, vaan toivo saada parannusta asemaansa. Sillä seikalla, että niitä ei sitä tietä saavuteta, vaan että juuri liiton opit tekevät kaiken järjestämistyön mahdottomaksi, ei ole tässä yhteydessä mitään tekemistä, sillä työläisten tietoisuus vasta kykenee ohjaamaan heidät sellaisten menettelytapojen valitsemiseen, jotka eivät ole etupäässä kapitalistien aseina työläisiä vastaan.

Jos omaisuudenhävittämisoppeja on omaksuttu jonkun liiton menettelytavoiksi, niin se ei ole siihen nyt kuuluvien ja siihen edelleen liittyvien työläisten syy. Liitolla ovat olleet samat menettelytavat hyväksyttyinä jo aikoja sitte, silloinkin kun siihen ei vielä kuulunut tuskin yhtään lännen metsätyöläistä. Metsätyöläisten toivo saada joskus käyttää kylpyammettakin ajoi ne, kuten sanottu, I. W. W.-liiton syliin sen kiihkeän agitatsionin vaikutuksesta, jota liiton puolelta on vuosikausia harjotettu. Se olisi ollut juuri syyttäjien — lännen puutavarakapitalistien — estettävissä, jos ne olisivat hankkineet enemmän kylpyammeita ja sallineet siedettävät olot työläisilleen.

Ja vieläkin voidaan "i. w. w.-läisyys" poistaa työläisistä sillä, että niiden olot korjaantuvat. Jos vain jokaiselle miehelle laitetaan mahdollisuus käyttää kylpyammetta joka päivä työstä palattuaan, hankitaan kunnollinen asunto, lyhennetään työpäivä ja yleensä asetetaan heidät ihmisille sopivan kohtelun alaiseksi, niin se "kumouksellisuus", jonka takia heidän selitetään kuuluvan I. W. W.-liittoon, on kerta kaikkiaan kadonnut olemattomiin, sillä sanottakoonpa mitä tahansa, niin ei se sittekään ole tämän järjestelmän kumoamisen halu, vaan pyrkimys saada joitakin välillisiä parannuksia vallan sietämättömiin oloihinsa, joka ajaa miehiä I. W. W.-liittoon tai mihin hyvänsä taloudelliseen järjestöön. Parhaana todistuksena siitä on se, että niitä parannuksia kaivataan niin kiireesti, että yhteiskunallisiin suhteisiin perusteellisemmin tutustuminen jää kokonaan sivuasiaksi. Ei ole aikaa sellaisiin "viivyttelyihin", kuulee selitettävän aivan yleisesti.

MAILMANKATSOMUKSIA

LAHTARIT VÄÄRENTÄVÄT JA VALEHTELEVAT

sieramet levällään.

Naimauutisissa on amerikkalaisen väestön eksyttämiseksi julkastuna sekä suomen- että englanninkielellä entisiä ennätyksiä rohkeampi vääristely muka vastineeksi Nuortevan y. m. asioita tuntevien selvitykslin Suomen nykyisestä asemasta Saksan junkkerien astinlautana. Suomen lahtarit eivät sen mukaan ole missään tekemisissä saksalaisten kanssa, ei sinnepäinkään — kaikki semmoiset uskottelut ovat vain Nuortevan "pimeydentyötä".

Vääristelyn ovat allekirjottaneet mrs. Aino Malmberg (vihdoin siis sekin suuruus paljastanut todellisen lahtarikarvansa), H. Montagu Donner, J. A. P. Uksila ja P. J. Valkeapää.

Uskoen voivansa täällä asti laskeella vaikka mitä, laskee tuo lahtarisakki esim. tällaisen emävaleen:

"Lyhyesti sanottuna kaikenlainen puhe läänitysla itoksellisesta painostuksesta ei ole ainoastaan perusteetonta vaan myöskin naurettavaa, vieläpä pahansuopaa. Virallisten tietojen mukaan 76,6 pro. koko Suomen maasta on ½—10 hehtaarin suuruisina tiloina ja 21,7 pro. on 10—50 hehtaarin tiloina jääden jälelle ainoastaan 1,7 pro. maata tiloille, jotka ovat päälle 50 hehtaarin! Keitä silloin kuuluu 'orjuuttavaan maanomistajaluokkaan'?"

Kirjoittajat luottavat siihen, että harva amerikkalainen tietää "koko Suomen maasta" tuskin muuta kuin nimen. Kuinka he tietäisivät, että ainoastaan mitättömän pieni prosentti "koko maasta" on viljeltävää maata, joten kaikki järvet, vuoret ja hylkymaat voipi panna vaikka kenen omistamiksi. Eivät kai muistaneet, että tavallisesti kehutaan Suomen edistynyttä valtiotaloutta m. m. sen nojalla, kun siellä v a l t i o on kaikista suurin maanomistaja; se näet omistaa lähes 40 prosenttia Suomen m a a n pinta-alasta. Minkään laskuopin mukaan siitä ei enää kaikille muille maanomistajille, suurille ja pienille, jäisi yhteensä kuin noin 60 prosenttia maata ja vuorta. Siis täytyy lahtarien prosentteihin olla vedetkin laskettu.

Mutta ehkä heille on tässä tullut vain se erehdys, että ei pitänyt puhua "koko Suomen maasta", vaan y k s i t y i s t e n o m i s t a m a s t a maasta. Tässä voisi amerikkalainen yleisö kuitenkin saada heidät kiinni aivan tahallisesta tilaston väärennyksestä, jos se todella harrastaisi asiaa. Sillä tässä maassa on jonkun verran levitetty (osaksi lahtarilehtienkin suosituksesta) Arthur Readen teosta "Finland and the Finns", jossa myös sivumennen käsitellään näitä asioita. Reade luckittelee Suomen maatilat seuraavasti: "pikkutilat (alle 50 hehtaarin), keskinkertaiset tilat (50—250 hehtaariin), suurtilat (250—1000 hehtaariin) ja hyvin suuret tilat (yli tuhannen hehtaarin)". Hänen huomiotansa herättävät ennenkaikkea s u u r t i l a t, joilla hänen luokittelunsa mukaan siis tarkotetaan vasta yli 250 hehtaarin tiloja. "Vaikka niiden lukumäärä on ainoastaan 1,4 prosenttia maatilojen koko luvusta, on niiden pinta-ala liki 18 prosenttia yksityisten omistamasta maasta. Enimmät niistä sijaitsevat Keski-Suomessa, jossa maa on harvaan asuttua ja vähän viljeltyä, sekä maan etelä- ja lounaisosissa, joissa asutus on verraten tiheä ja maa sen mukaisesti viljeltyä." (Mainittu teos, siv. 97.) Sitte ryhtyy kirjottaja seikkaperäisemmin selostamaan noiden suurtilojen syntyä ja epäedullisuutta joka suhteessa, ja varsinkin siihen nähden, että juuri noiden suurtilojen takia on kokonaista 43 prosenttia Suomen maalaisväestöstä maatonta irtolaisväestöä. "Siitä luokasta ne enimmät siirtolaiset tulevat, ja se muodostaa pääosan sitä maalaisväestöä, joka kaupunkeihin tulvii." Jos jo 50 hehtaarin tilat laskettaisiin suurtiloiksi, niinkuin lahtarit uskottelevat laskevansa, olisi varmaan ¾ Suomea "suurtiloina".

Mutta lahtarisakki on keikauttanut sen prosenttimäärän, joka esittaa Suomen suurtilojen h a r v a l u k u i s u u t t a, osottamaan niiden maalan pienuutta! Sama temppu on tehty toisille numeroille. Kyllähän pikkutilallisten l u k u m ä ä r ä saattaa olla vaikka 76,6 pros. kaikista maanomistajista, mutta silti he eivät omista maata kuin ilman nimeksi. Readen kirjassa on (siv. 100) seuraava, v:n 1901 virallisesta tilastosta otettu, valaiseva tilasto Suomen maalaisväestöstä:

Maata omistavia perh. 110,629—23%
Maata vuokraavia perh. 160,525—34%
Maattomia ..... 206,988—43%

Ei siis ole vallan vaikea vastata kysymykseen, "keitä kuuluu orjuuttavaan maanomistajaluokkaan".

Tuon väärennysnäytteen jälestä seuraa sitte tällainen totuuden helmi:

"Kaupallisestikin on hyvin nähtävissä Suomen vastenmielisyys saksalaisiin siteihin sen kautta, että tässä maassa nykyisin oleskelee useita Suomen hallituksen lähettämiä tunnettuja liikemiehiä sekä toisia yksityisissä asioissaan toimivia suomalaisia liikemiehiä, jotka tärkeästi haluavat tehdä liikesopimuksia amerikkalaisten tehtaiden kanssa."

Paljasta pötyä siis esim. "Current Historyn" kesäkuun numerossa julkastu Saksan-Suomen rauhansopimus, joka täydelleen alistaa Suomen kaupan Saksan armoille!

Yksin tein olisivat voineet väittää, ettei suomalaisia lahtaripolitikoitsijoita ole voinut käydä Berliinissä, sillä onhan Aino Malmberg nyt t ä ä l l ä.

Ja tämän päälle päräytetään seuraava loppujulkeus:

"Kaiken tämän johdolla voimme kysyä, ketkä ovat todellisesti saksalaisystäviä? Nekö suomalaiset, jotka ovat taistelleet lain ja oikeuden puolesta, saadakseen säännöllistä tietä, ilman vieraan apua, kehitetyksi maan asiat oikeisiin latuihinsa, vai nekö, jotka nousivat aseihin omien luokkapyyteittensä ajamiseksi ehdottomaan itsevaltiuteen ja kutsuivat lisäksi vonäläiset joukot auttamaan heitä taistelemaan Suomen hallitusta vastaan?"

Ilman vieraan apua, kuulittekos? — Saksalaiset eivät siis lahtarien sanakirjan mukaan enää ole edes "vieraita"!

LAHTARIT ITSEKIN TYYTYMÄTTÖMIÄ DIPLOMAATTISIIN EDUSTAJIINSA.

Niin hartaasti kuin täkäläiset suomalaiset lahtarilehdet ovat kokeneetkin haukkua Suomen työväenhallituksen täkäläistä edustajaa Santeri Nuortevaa "juutalaiseksi" ja "kaljupääksi", niin mitään asiallista virhettä tai "tuhmuutta" hänen toiminnastaan ne eivät parhaalla tahdollansakaan ole löytäneet.

Siitä vastoin kiertelee samoissa lahtarilehdissä seuraava ikävänlainen pala heidän omista diplomaateistaan:

"— Loordi Lytton ilmotti huhtik. 16 p. Englannin parlamentin ylähuoneessa, että Suomen tasavallan lähetystön jäsen Eugen Wolff on käyttänyt kirjevaihtoa maasta, sensuurin välttämiseksi. Loordi Lytton kielsi, että Wolffia olisi pidelty pahoin; päinvastoin oli Wolff itse käyttäytynyt sopimattomasti viranomaisia vastaan. Kun hän oli selittänyt menetelleensä vilpittömässä mielessä, oli hänet vapautettu.

Suomen nuoren tasavallan viralliset edustajat ovat lyhyen toimintakauden ajalla ennättäneet jo tehdä pikku tuhmuuksia, joilla he ovat loukanneet vanhempien naapuriensa herkkiä tunteita. Olemme jo aikaisemmin kertoneet kuinka valkosen Suomen hallituksen ulkoasiain ministerin Samuli Sarion täytyi erota, kun ei ollut pannut vastalausetta kuullessaan erään juopuneen suomalaisen upseerin loukkaavan englantilaisia upseereja eräässä ravintolassa Vaasassa. Nyt on Suomen edustajan taholta itsessään Englannissa tapahtunut lähes yhtä arkaluontoinen asia, jolle on nähtävästi englantilaisten vilkas mielikuvitus antanut siipiä. Eugen Wolff toimi aikoinaan Englannin konsulina Viipurissa, joten epäluulot lienevät aivan turhan vuoksi kohdistuneet häneen. Hän on aina tätä ennen ollut englantilaisystävällinen."

Senkin puolustelun laita, että Wolff olisi "aina tätä ennen ollut englantilaisystävällinen", saattaa olla niitä näitä. Hän on pitkin aikaa ollut venäläisvihollinen, se on totta — aikoinaan ehkä englantilaisystävällinenkin, mutta viime aikoina epäilemättä taatusti saksalaisystävällinen. Muussa tapauksessa hän ei olisi Suomen lahtarihallituksen edustajaksi päässytkään.

Meteli syntyi typerästä kyltistä.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 18, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Portlandissa haluttaisiin saada katseltavaksi se mies, joka sotilaita vertaa keltasiksi koiriksi — se henkilö, joka erään sikäläisen huvittelupaikan (Oaks rink) ovelle eräänä iltana oli pannut kieltotaulun: "Keltasia koiria ja sotilaita ei tänne päästetä."

Paikan omistajalle oli vähällä käydä hullusti, kun noin 400 sotilasta tuli häneltä vaatimaan selitystä tuon kiellon johdosta. Kyltin aiheuttamassa metelissä oli ensin vaikea saada selvyyttä, mistä oikeastaan oli kysymys, mutta heti kun isännöitsijä sai tietää asian, poisti hän moisen kieltotaulun ja rupesi muiden mukana etsimään sen tekijää.

Poliisiasemalle oli lähetetty hälyytys tulla meteliä asettamaan, mutta poliisien saapuessa paikalle oli loukkaava kirjotus jo hävitetty, ja kaikki olivat mielissään siitä, ettei huvittelupaikan omistajain taholta oltu siihen syyllisiä.

Kuinka pankaritaruja syntyy.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 18, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Menneellä viikolla lähetti eräs suuri uutistoimisto meille seuraavan uutisen, määräyksellä julkasta se vasta kesäk. 25 p.:

"Lontoo, kesäk. 25 p. — Erään vihollisen aseman vallattua yritti muuan 12 miehinen sikalaisjoukko kiertää erään brittiläisen pataljoonan sivustan, hyökätäkseen sen selkään. Brittiläiseen jalkaväkeen kuuluva korpraali W. Jones silloin yksinään ryntäsi tuon saksalaisjoukon kimppuun, tappoi sen johtajan ja otti loput vangiksi."

Tämä uutistoimisto tietää siis jo toista viikkoa etukäteen ilmottaa tapahtuviksi aiotuista urostöistä. Ja tuollaisia uutisia porvarilliset lehdet päivät päästään syöttävät lukijoilleen, silmää räpäyttämättä!

Matematiikka-nero

on kaatunut Cambrain edustalla olleissa taisteluissa Ranskassa. Hänen nimensä oli Herbert Kerkner, entinen Göttingenin ylioppilas. Siellä häntä pidettiin varsin lumeilmiönä, sillä hänellä oli ylioppilaaksi tullessaan sellaiset matemaattiset tiedot, jotka tavallisesti saavutetaan vasta neljä tai viisi vuotta työskenneltyä korkeimmilla kursseilla. Oltuaan vuoden yliopistossa, Kerkner oli "saavuttanut nykyaikaisen matemaattisen tietämisen rajan". Algebra, geometria, trigonometria sekä vaikeimmat ja mutkikkaimmatkin kalkyyliilaskennot olivat lastenleikkiä hänelle.

Arvokas muinaiskalu.

Kymmenkunta vuotta sitten osti eräs mies matkustellessaan Koreassa metallisen Buddhan kuvan joltakin sikäläiseltä kokoilijalta pilahinnasta. Pitäen kapinetta aivan vähäarvoisena, hän sen pani sälyhuoneeseensa, jonne se unohtui. Mutta tuonnottain sattui miehen veljenpoika sen sieltä löytämään ja alkoi sitä tarkastella. Raappi siitä hiukan metallia ja tutkitutti sen kemistillä. Tutkimus osotti sen olevan kullan ja pronssin sekotusta. Tuon kallisarvoisen kuvan arvellaan olevan valetun noin kaksi tuhatta vuotta takaperin.

Ennen ostoksille lähtöänne tarkastakaa Toverin ilmotus-osastoa.

Kansankirjeitä

WASHINGTON

NEW CASTLE.

Kokousasioita. S. s.-osaston kokouksessa t.k. 9 p. keskusteltiin ja päätettiin seuraavista asioista: Rahan-anomuskirjeitä oli useilta eri "puolustusneuvostoilta". Ne kaikki sivuutettiin tällä kertaa, niiden sellaisten lukuisuuden vuoksi. — Toverin osakepääomaa päätettiin ruveta lunastamaan, nim. osastomme kohdalle kuuluva osuus. Päätettiin lunastaa suhteellisesti aikaan näkden, että osamme tulee täytetyksi vuoteen 1920. — Kesäkoulukomitea ilmotti saaneensa 16 kouluijässä olevaa lasta lupaantumaan tulla kouluun, ja opettajiksi komitea oli saanut Väinö Hillströmin ja William Nevalan. Komitean toiminta hyväksyttiin. Komitea jätettiin edelleen toimintaan samassa kouluasiassa.

Koulu siis tulee "pystyyn". Täyttäkää, lasten vanhemmat, velvollisuutenne, että lapsenne tulevat kouluun silloin kun se ilmotetaan alkavaksi.

Keskusteltiin valtion kesäjuhlakomitean kirjurin, J. Hannulan, Toverissa olleen kirjotuksen johdosta, jossa hän ilmottaa että juhlakomitea on lakkauttanut toimintansa. Komitean päätös oli typerä, mutta kun tunnemme itsemme syyllisiksi sellaisen päätöksen syntymiseen, syystä, että emme ajoissa ilmottautuneet osanottajiksi (vaikka kyllä osaa olisimme ottaneet) niin päätettiin painaa villasella tällä kertaa, ja katsoa että toisella kertaa ilmottaudumme ajallaan.

Muistopatsas pystytetty. T. k. 9 päivänä vietti suomalais-ruotsalainen raittiusseura puistonsa avajaisjuhlaa, jonka he ovat raivanneet synkkään metsään, "kylmään korpeen," kuten Topra-Heikki sanoo näytöskappaleessa "Kovan onnen lapsia". Puisto tunnetaan nimellä "U. S. A. Park". Sinne on pystytetty kivi, johon on kaiverrettu sanotun seuran nimi. Minun mielestäni siihen olisi pitänyt myös kaivertaa sanat: "Tässä lepää" j.n.e., sillä aikakausi ja asiallisuus sen vaatisivat.

Työhommat ovat nykyään vilkkaassa käynnissä. Saamme puskea joka päivä, sunnuntaita lukuunottamatta.

Vihdoinkin on nyt valmistunut käyttökuntoon se kauan tekeillä ollut ja paljon puheenaihetta antanut "pesuhaussi", josta "supi" kerran, pari vuotta sitten niin ylevästi kertoi yleisölle kuinka yhtiö aikoo laittaa "pesuhaussin" että kaivosmiehet sitten tulevat kotiaan puhtaina kuin "ohvisimiehet". Ja yleisö hurrasi ja paukutti käsiään (tietämättömyytensä merkiksi). Tämänkin laitoksen kanssa on sillä lailla, että sitä ei ole yhtiö laittanut hyväsydämisyydestään, sillä siitä on miesten maksettava ja niin paljon että yhtiö saa suurta prosenttia sille rahalle, minkä se on siihen sijottanut. Jo muutamassa vuodessa ovat kustannukset maksetut suuren koron kanssa ja rakennus yhä edelleen tuottaa suurta voittoa. Miksi sitten paukutatte käsianne?

E. H.

RAYMOND,

Sirkusseurue on vieraillut Raymondissa viikon päivät ja kyninyt ihmisiltä sentit pois kaikilla turhanpäiväisillä humpuukeilla. Parhaimman katsottavan, hyvän voimistelijan, näki vapaasti. Mutta se oli kai pantukin yleisölle syötiksi, että kun tuon näkee ilmaiseksi niin yleisö luulee rahansa edestä saavansa nähdä jotain kummaa kummempaa. Mutta siinä erehtyivät tällä sekä seuraavallakin kerralla.

Uusi säädös työläisille pitäisi täällä pian astua voimaan. Että jokaisen työläisen pitää hakea "lupakirja" mitä työtä tekee tässä kaupungissa. Ja siitä vielä peritään jonkunlainen maksu. Saa nyt nähdä sitte kuinka työläiset siihen mukautuvat. Muuten palkat ovat entisellään, elantokustannukset vaan nousevat, siihen vielä kaikenmojset verot ja säädökset maksettavaksi ja noudatettavaksi, joilla ei muuta kuin hidastutetaan tuotantoa, jota toisesta syrjästä koetetaan vilkastuttaa. Eiväköhän työläiset ymmärrä herroja syyttää myöskin siitä että tahallisesti koetetaan saada häiriötä aikaan tuotannossa. Missä on heidän isänmaallisuutensa?

Täältä on lähtenyt paljon suomalaisia pois Alaskaan sekä Astoriaan kalastamaan, joista jo

Fort Bragg'in Toveri Tuvalla

Tiistaina Heinäk. 2 p.

8:30 illalla toimeenpanee osaston ompeluseura

Suuret Myyjäiset

jossa tulee myytävänä olemaan naisten valmistamia käsitöitä y. m.
Ohjelma tulee olemaan arvokas ja vaihteleva

Lopuksi tanssia soittokunnan säestyksellä
SISÄÄNPÄÄSY VAPAA

Keskiviikkona, Heinäk. 4 p.

esittää osaston näytelmäseura näytelmät

Nolla ja Natjunen naimisissa

HENKILÖT:

NATJUNEN, kauppias	Wm. Salo
LUIRU, kauppapalvelija	A. Karjamäki
MÄENPÄÄ, talollinen	M. E. Hellman
TALLINTAUS, torppari	E. Mikkelson
KIVIPELTO, torppari	G. Fräki
LYÖNNIN-LEENA, leskivaimo	Aino Rinne
KURJENKORVA, nimismies	W. Lehto
LOIKKA, poliisikonstaapeli	J. Paloposk
MARI, palvelustyttö	M. Blomster
MATTI, kaupustelija	

Lopuksi tanssia soittokunnan säestyksellä
SISÄÄNPÄÄSY 50 SENTTIÄ

Nolla samoin kuin Natjunen naimisissa ovat kumpikin 2-näytöksisiä ja eri näytöskappaleita, vaan jatkoa toisilleen, muodostaen yhdessä mitä hauskimman 4-näytöksisen komedian, siis saapukaapa joukolla kastomaan.

Näytös alkaa kello 8:30 illalla

Suuren hupaisan
KENTTÄ-JUHLAN
toimeenpanee
Issaquah'in S. Sos. Osasto
23 p. kesäkuuta
Ville Palon maalla, luonnonihanalla järven rannalla.

Ohjelma alkaa kello 11.
Kilpailua tulee olemaan runonlausunnossa, yksinlaulussa, lukemisessa Naisille sahaamista, juoksua. Miehille köyden-vetoa. Pojille ja tytöille 10—15 ikäv., juoksua.

RAVINTOLA HYVÄ!
Varustakaa uimapukunne mukaanne.
ISSAQUAHIN S. S. OSASTO.
Sateen sattuessa juhlitaan farmarien Grange haalissa Issaquah'ssa.